

Datum: 30-04-2022

Geweldloze opvoeding is fundamenteel recht voor elk kind

Vandaag 30 april is de Internationale Dag tegen Lijfstraffen op Kinderen. Elke dag ondergaan kinderen en jongeren, ook in Vlaanderen, thuis fysiek of psychisch geweld. Thuis, de plek waar ze zich het veiligst zouden moeten voelen. België blijft achter in de strijd tegen geweld op kinderen en is bij de vier laatste landen in de EU zonder verbod op geweld in de opvoeding.

Enkele feiten

Geweld in de opvoeding raakt kinderen overal ter wereld. Bij twee op de drie kinderen komt het geweld van de personen die voor ze zorgen.

Een enquête van DCI (*Defence for Children International*) toont dat bijna de helft van de Belgische bevolking het nog gepast vindt om een kind te slaan.

Door de coronamaatregelen die ons thuis hielden, explodeerden ook in Vlaanderen de cijfers van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het Kinderrechtencommissariaat krijgt meldingen over geweld thuis, soms van kinderen zelf. Ik denk aan een jongen van 7 die de rechter in zijn mooiste handschrift schrijft dat zijn papa hem pijn doet, dat zijn papa zegt dat het niet waar is, maar dat het echt wel zo is en dat niemand hem gelooft. Of het meisje dat ons schrijft: 'Ik maak me zorgen over mijn jongere zusje en over mijn moeder. Mijn vader is regelmatig boos zonder dat we dat zien aankomen. Hij roept, schreeuwt, tiert. Mijn moeder krijgt regelmatig slaag van hem en hij vernedert haar. Ons kleineert hij ook vaak. Mijn zusje had het in zijn ogen te bont gemaakt. Hij wou uithalen naar haar. Ik heb de klappen opgevangen. Dat kan zo niet langer. Maar waar kan ik terecht? Wie gaat ons geloven? Want voor de buitenwereld is hij een goede man.'

Het zijn meldingen die me niet loslaten.

Wat houdt ons tegen?

Al jaren zijn er af en toe wetsvoorstellen om geweld in de opvoeding te verbieden door daarover een artikel in te voegen in het Burgerlijk Wetboek. Dat is nog niet gelukt. Ook nu liggen er voorstellen op tafel in de commissie Justitie.

Wat houdt ons tegen om geweld in de opvoeding wettelijk te verbieden? Het idee dat een verbod betuttelend is, indringt in de privésfeer, dat iedereen weleens de controle verliest en dat het te ver gaat om mensen daarvoor te straffen? Valse argumenten. Er zijn geen strafrechtelijke sancties verbonden aan de wetsvoorstellen die nu op tafel liggen. De leerplicht opleggen was ook ooit een tussenkomst in de privésfeer maar ze kwam er wel om de rechten van kinderen te respecteren.

Onder 'geweld in de opvoeding' verstaan we natuurlijk niet iemand die zijn kind wegtrekt van gevaar of die onbedoeld en uitzonderlijk zijn kind ruw behandelde.

Ouderschap kan niet zonder enige mate van autoriteit. Maar verwar autoriteit of gezag niet met macht, laat staan met machtsmisbruik. Geweld in de opvoeding schendt de rechten van kinderen: hun recht op menselijke waardigheid, op fysieke integriteit, op gezondheid, op een goede ontwikkeling en op bescherming tegen geweld of onmenselijke behandeling.

Wettelijk verbod kan mentaliteit veranderen

Er zijn geen argumenten om een verbod nog langer uit te stellen. Of het nu fysiek of psychisch is, geweld in de kindertijd laat een leven lang sporen na. Aan de haren getrokken worden, geslagen worden, omvergeduwd, vernederd en beschuldigd: het raakt een mens en blijft altijd hangen. Geweld dat klein begint, kan uitmonden in kindermishandeling. Van ouders die geweld gebruiken, leren kinderen dat geweld een geoorloofde manier is om moeilijkheden aan te pakken. Ook dat heeft maatschappelijk zijn tol.

Een wettelijk verbod is een sterk maatschappelijk signaal en moet gepaard gaan met ondersteuning van gezinnen en begeleiding. Een wetsartikel zal een sterk ontradend effect hebben voor mensen om geweld te gebruiken en zal mensen alerter maken.

Sinds 1979 toont Zweden dat een goed onderbouwd wettelijk verbod het geweld en de aanvaarding van geweld in de samenleving sterk vermindert.

Kind slaan is nooit oké

Het *End Violence Partnership*¹ bracht 300 studies samen over duizenden kinderen. Die laten de negatieve gevolgen zien van geweld op kinderen. Er is geen enkele positieve impact. Integendeel. Problemen voor mentaal welzijn, gedragsproblemen, depressie, agressie, schooluitval, gewelddadig gedrag zijn mogelijke gevolgen.

Op 30 april roept de campagne regeringen op om lijfstraffen te verbieden en kinderen wettelijk beter te beschermen. België is een van de enige landen in Europa waar er nog geen wettelijk verbod is. Het VN-Kinderrechtencomité en het Europees Comité voor Sociale Rechten tikken België daarvoor al jaren op de vingers. Wanneer tonen we eindelijk de moed, en vooral het respect voor kinderen, om daar werk van te maken?

Er is een omslag nodig om gewoonten aan te pakken en de boodschap te verspreiden dat een kind slaan nooit oké is. Dat principe verankeren in de wet is een sleutel om tot die verandering te komen.

#EndViolence #30April #nietspedagogischaaneentik #EndCorporalPunishment

Caroline Vrijens
Kinderrechtencommissaris

¹ <https://endcorporalpunishment.org/international-day-to-endcorporalpunishment-2022>